

Lomnicko

Oblast na severovýchodě regionu, která se od jádra regionu výrazně odlišuje svou geologickou stavbou. Leží za ostrým rozhraním mezi druhohorními pískovci a staršími horninami, táhnoucím se od Ještědu přes horu Tábora k Jičínu. Severovýchodně se pak již zvedá Krkonošské podhůří. Menší propustnost geologického podloží způsobila, že oblast protéká pět větších vodních toků. I proto mají zdejší sídla spíše liniový charakter, klima je tu už podhorské, stejně jako charakter četných dochovaných staveb lidové architektury.

Město Lomnice nad Popelkou proslulo výrobou sucharů, oplatek a piškotů. Zároveň patří k historicky prvním místům lyžařského sportu. Od 16. století se zde rozvíjela plátenická výroba. Dominantou Lomnicka je vrch Tábora s rozhlednou, jejíž počátky sahají do r. 1888. Na území oblasti jsou i další prvotřídní vyhlídková místa. Nejkrásnější pohled na celý Český ráj bývá ze Smetanovy vyhlídky u Rváčova, nebo z plochého vrcholu Ředice. Zajímavý je i rozhled z můstku v lyžařském areálu v Popelkách. Lomnicko je přitažlivé i svým klidem.

Typy na cyklověty a pěší výlety na Lomnicku najdete na www.cesky-raj.info

KIS Lomnice nad Popelkou, Husovo náměstí 44, 512 51 Lomnice nad Popelkou tel.: +420 481 673 107, e-mail: info@kislomnice.cz, www.kislomnice.cz

Informační centrum Semily
+420 481 624 721
info@semily.cz
www.semily.cz

Infocentrum Nová Paka
+420 493 721 943
klenotnice@muzeum.cz
www.novopacko.cz, www.muzeum.cz

Sezónní informační středisko na hoře Tábora
+420 739 568 347
info@kislomnice.cz
www.kislomnice.cz

Městské informační středisko Rovensko p. Tr.
+420 481 381 050
inforovensko@tiscali.cz
www.rovensko.cz

ALLAINOVA VĚŽ (C2) – vybudována r. 1862 jako honosný lovecký posed pro tehdejší majitele panství – Rohany. Byla pojmenována po Allainovi, knížeti z Rohanů. Byla ve velmi zanedbaném stavu, dnes se snad dočká obnovy.

ALLAINŮV KŘÍŽ (B2) – postavil v r. 1849 kníže Kamil Rohan na památku svého bratra, který nešťastně zahynul při koňském dostihu. Kříž na kamenné mohyle byl původně dřevěný, o rok později kameník vytvořil jeho zdařilou kamennou kopii. Kamil Rohan se ke kříži chodil za bratra modlit.

BORECKÉ SKÁLY (B1) – menší pískovcové skalní město, pozoruhodné neobvykle strukturovanými skalními stěnami vysokými 20 až 50 m, s množstvím převisů a skalních oken. **Čechova vyhlídka** s výhledem na hrad Trosky.

BRADA (C2) – vrch se skrovnými zbytky hradu. V r. 1866 zde měla jedno z dělostřeleckých postavení rakouská armáda bránící Prusům v přístupu k Jičínu. Na vrcholu je kříž a sochy sv. Petra a sv. Pavla, patronů této bitvy. Z téže doby pochází i kamenný kříž věnovaný obětem této války, umístěný vedle **barokní dřevěné hranolovité zvonice**, vzniklé v závěru 13. stol. spolu s **raně gotickým kostelem. Rumcajsova jeskyně.**

BRADLEC (C3) – hrad položený na dvou čedičových vrcholech poskytoval výbornou obranu před útočníky. Zachovaly se zbytky tří stěn věže a fragmenty zdí a obrýsu budov. Volně přístupné.

BRDO (C3) – ves byla součástí kumburského panství, několik barokních soch z 18. století a lidová architektura z 19. století.

DUBECKO (A1) – na věži mobilního operátora je **rozhledna**. U osady na ukloněné pískovcové kře pod kopcem byla v jedné z pískovcových skalek nedávno vytesána kaplička a zasvěcena sv. Eustachovi. **Kaplička sv. Anděla Strážného.**

JEZÍRKO POD TÁBOREM (C2) – v rašelinovém jezírku umělého původu, ležícím na JZ svahu Tábora poblíž Lomnice nad Popelkou, se vyskytuje řada chráněných a vzácných druhů vodních a bahenních rostlin.

JINOLICKÉ RYBNÍKY (C2) – skupina tří rybníků SV od Prachovských skal. **Oborský rybník** (11,4 ha) má travnatou pláž a písčité dno. Koupání umožňuje také **rybník Němeček** (5,2 ha). U obou rybníků jsou veřejná tábořiště, autokempy, chatové osady, převlékárny, sprchy, stánky s občerstvením, možnost parkování. Nejmenší z rybníků je **rybník Vražda** (2,1 ha), který je vyhlášen přírodní památkou.

KLOKOČSKÉ A BETLÉMSKÉ SKÁLY (A1) – souvislá skalní hradba z prvohorních pískovců o mocnosti až 60 metrů s mnoha jeskynnými dutinami. Skalní stěna je asi 1600 m dlouhá, místy rozčleněná do izolovaných skalních věží a rozsedlin. Ve stěnách skal vzniklo

velké množství větších i menších jeskynných dutin, z nichž nejnámější je **jeskyně Postojná** (též Amerika). Je volně přístupná, má poměrně úzký vchod. V JV části Klokočských skal stojí zřícenina **skalního hrádku Rotštejn**.

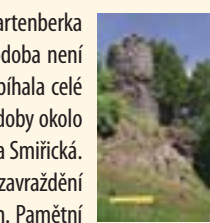
KOŠTÁLOV (A2–A3) – obec v údolí říčky Olešky je připomínána již ve 12. stol. Kolem r. 1361 staví Valdštejn nad Želechovským potokem **hrad Košťál**. Hrad byl označován jako pustý již r. 1514, patrně jsou pouze zbytky valů a zdí na zalesněném kopci. Pod hradem je hezké koupaliště. **Gotický kostel sv. Jakuba** ze 14. století (barokně přestavěn r. 1717). U domku čp. 17 mohutná lípa velkolistá s obvodem kmene 6,2 m.

KOZÁKOV (A1) – „strážná hora Českého ráje“, nejvyšší bod regionu (744 m n. m.), **rozhledna** a turistická chata. Kromě výhledu na Český ráj nabízí kruhový pohled až na čtvrtinu Čech. Oblast je známa výskytem polodrahokamů. Na jižním úbočí byl ve výchozu melafyru založen známý **Votrubcův lom**, nedaleko je **expozice drahých kamenů**. Na západním svahu je **Měsíční údolí** se dvěma velkými jeskynnými převisy, pod nimiž byly nalezeny stopy po pravěkém osídlení. Nejvýše položený bod této pískovcové kry s vylámanou místností je **Drábovna**. Jihozápadní část hory je od roku 1985 chráněna jako národní přírodní památka. Středisko paraglidingu. Lyžařský vlek.

KUMBURK (C3) – počátkem 14. stol. postavili páni z Vartenberka na homolovitém kopci u Nové Paky **hrad**. Jeho původní podoba není známa. Na severovýchodní straně je zbytek hradby, která obíhala celé jádro. Dělostřelecké opevnění je příkladem aktivní obrany z doby okolo pol. 15. stol. Ve válcové věži byla podle pověsti vězněna Eliška Smiřická. Od r. 1621 patřil Kumburk Albrechtovi z Valdštejna. Po jeho zavraždění se zde střídali majitelé a po roce 1658 byl Kumburk pobořen. Pamětní deska návštěvy K. H. Máchy. Rozhled S směrem je i od rozcestí pod Kumburkem.

KYJE (C2) – vesnička pod J svahem Tábora. Při cestě stojí památkově chráněná venkovská usedlost čp. 8 (dům zde vznikl již v r. 1654). Dochovala se také výklenková kaple z druhé poloviny 18. století, dřevěná stylová zvonice, kamenný kříž z roku 1852 a Boží muka z roku 1782.

LIBUŇ (C1–C2) – v r. 1629 jedno z center selského povstání na hruboskalském panství, v r. 1866 místem bojů prusko-rakouské války. V **kostele sv. Martina** a na barokní faře působil v pol. 19. stol. vlastenecký páter Antonín Marek, jehož působením se obec stala významným střediskem kulturního života (pomník před kostelem). U kostela Toskánský sloup ze 17. století, obelisk a barokní sochy. Na faře je **galerie malíře F. Kavána**, který zde žil.

LOMNICE NAD POPELKOU (B2) – leží v úvalu říčky Popelky, tvořícím předěl mezi Českým rájem a Podkrkonoším. Pro město jsou typické stavby lidové architektury (**památková rezervace lidové architektury Karlov** – roubené domy s bohatě zdobenými lomenicemi, dřevěná zvonice). V 16. stol. se ve městě rozvíjela plátenická výroba,

počátkem 19. stol. započala výroba proslulých lomnických sucharů a oplatek. Město má i dnes řadu zajímavostí (novogotická radnice, pomník Mistra Jana Husa, barokní kašna, morový sloup, **barokní kostel sv. Mikuláše z Bari**, nově restaurovaný **barokní zámek** z 18. stol.). V **Městském muzeu a galerii** jsou expozice mineralogická, národopisná, lidového umění, technologie zpracování lnu a expozice vývoje bydlení a bytové kultury v 16.–20. století. Lomnice nad Popelkou je tradičním místem turistiky a lyžařského sportu. V okolí jsou v zimě upravované běžecké tratě (Lomnická lyžařská magistrála) i dva lyžařské vleky. **I**

LYŽAŘSKÝ AREÁL V POPELKÁCH (B2) – skokanské můstky pokryté umělou hmotou a keramickou nájezdovou stopou, s **vyhlídkovým ochozem na můstku K-70**. Odtud také přístup ke dvěma provořadým vyhlídkovým bodům (Smetanova vyhlídka a návrší Ředice).

NOVÁ PAKA (C4) – předěl Českého ráje a Krkonoš s krevolově zbarvenou půdou je rozčleněn táhlými hřbety s poklady drahých kamenů, zkamenělých zbytků rostlin a stromů. **Expozice Městského muzea** představují historii, geologický vývoj oblasti, drahé kameny, mineralogické a paleontologické sbírky. Kromě lidové architektury jsou památkami i bývalé poutní místo **Paulánský klášter s kostelem Nanebevzetí Panny Marie**, na náměstí Mariánský sloup z r. 1716, kašna a **kostel sv. Mikuláše** (první zpráva o kostele pochází z r. 1357, přestavěn v r. 1872 do novogotického slohu). Také dřevěný **řecko-katolický kostel** přemístěný v r. 1930 z tehdejší Zakarpatské Ukrajiny. Sezónní **I**.

NOVÁ VES NAD POPELKOU (B3) – 11 památkově chráněných objektů v obci je dílem zdejších tesařských mistrů, např. čp. 50 (z r. 1852) se čtyřpásovou lomenicí s 24 poli – patrně nejkrásnější na Lomnicku. Kousek za ní je **kostel sv. Prokopa** (jako gotický připomínán již v r. 1362).

PODTROSECKÁ ÚDOLÍ (B1) – třetí největší rezervace Českého ráje – území mimořádně krajinné a přírodovědné hodnoty. Kaňonovitá údolí lemovaná kvádrovými pískovci s osmi dochovanými rybníky (**Rokytnák, Hrudka, Vidlák, Krčák, Věžák, Dolský, Nebák a Podsemínský rybník**). Jsou zde zajímavá společenstva mokřadních rostlin a vodního ptactva. Sezónní **I**.

PRACHOVSKÉ SKÁLY (C1–C2) – jedna z nejstarších přírodních rezervací u nás. Unikátní **skalní město** s vysokými skalními věžemi a hlubokými stržemi vzniklo erozí vyzdvižené pískovcové tabule (kvesty). Dva prohlídkové okruhy s vyhlídkami, **Čisařskou chodbou**, pohádkovým skřítkem Pelíškem. **Naučná stezka Prachovské skály** s 11 zastaveními.

ROTŠTEJN (A1) – **zřícenina skalního hrádku**, založeného nad obcí Klokočí před rokem 1300 v JV části Klokočských skal. Hrad byl z větší části dřevěný, částečně vytesaný do okolních pískovcových skal. Dominantou byla věž se skalní branou, ke které se vstupovalo skalní soutěskou. V bývalé kuchyni se dochovaly skalní lavičky, stopy po krbu a komin. Lze vidět i zbytky zděného paláce, několik skalních světnic, zeď se střílnami a hradní studnu vytesanou ve skále.

ROVENSKO POD TROSKAMI (B1) – na náměstí je novorenesanční radnice, u **kostela sv. Václava** největší pamětihodnost města – **osmiboká dřevěná zvonice** z r. 1630 – tři „rebelantské“ zvony pod šindelovou střechou jsou v klidu obráceny srdcem vzhůru a uvádějí se do pohybu šlapáním. Cenné jsou i roubené chaloupky ve městě a sousoší „Rozhovor“ na náměstí. Tradice broušení drahých kamenů a českých granátů. Pobýval zde básník Svatopluk Čech (v parku jeho busta od B. Suchardy). **Městské muzeum** s expozicí drahých kamenů, **výstava panenek**, sezónní **I**.

SEMILY (A2) – k zajímavostem patří Mariánský sloup z r. 1738, novorománský **kostel sv. Petra a Pavla** z poč. 20. stol. (výhled), nová budova Městského úřadu, vzniklá přestavbou továrny (Stavba roku 2006), **Muzeum a Pojizerská galerie**, kostel sv. Jana Křtitele na Koštofranku (původně dřevěný, r. 1723 přestavěn na kamenný). Původní zástavbu města připomínají **roubené chalupy** z přelomu 19. a 20. stol. v Jilovecké ulici. V jedné z těchto chalup lze navštívit unikátní **pilnickářskou dílnu**. Všechny tři domy jsou pojizerského typu a pro svou neporušenost jsou kulturní památkou. **I**

STARÁ PAKA (B4) – dochovala se řada roubených domů s vyřezávanými štíty z 19. stol., nejvýznamnější stavbou je citlivě restaurovaná budova staré školy. Železniční křižovatka i dobré východisko k výletům. Nedaleko se nalézá lom Hvězda s nalezištěm polodrahokamů.

SYŘENOV (B3) – rodiště Dr. Fr. C. Kampelíka, propagátora kampeliček (pamětní deska). Cenná ukázka lidové architektury – venkovská usedlost čp. 13, stojící naproti škole.

ŠTĀSTNÁ ZEMĚ (B1) – v Radvánovicích, místní části Karlovic, je navštěvovaný Přírodní zábavní dětský **areál Šťastná země** s řadou atrakcí a naučnou stezkou **Prožitkový geopark Český ráj**.

TÁBOR (B2) – původně Chlum, dnešní pojmenování vzniklo podle táborů lidu v husitské době. Na místě původní gotické kaple stojí barokní **kostel Proměnění Páně** z období protireformace. Tábor byl kdysi cílem procesí – v severním úbočí vede od studánky **Křížovka křížová cesta** se 14 cihlovými zastaveními s litinovými reliéfy. První dřevěná **rozhledna** byla na vrcholu vystavěna lomnickým okrašlovacím spolkem již v r. 1888, na cihlovou byla přestavěna v r. 1911.

Dnes je tu nově zrekonstruovaná turistická chata s rozhlednou, z níž lze přehlédnout čtvrtinu země a napačítat na 50 chrámových věží a 12 rozhleden. Sezónní **I**.

TATOBITY (A1) – **kostel sv. Vavřince** z r. 1753 (rekonstruovaný s pomocí Nadace J. B. Horáčka), **„Tisíciletá lípa“** s obvodem kmene 9 m, do jejíhož vykotlaného kmene se vejde více jak 10 lidí (odhad stáří 600 až 1000 let), **Malířova zahrada** – geologická prezentace hornin z regionu, informační texty o malíři Janu Dědinovi (1870–1955) a pamětní obelisk.

TROSKOVICE (B1) – rozsáhlá a zajímavá sbírka exponátů, kterými se bavily i baví četné generace dětí, je v **Muzeu panenek a medvídků**.

TROSKY (B1) – **zřícenina gotického hradu**, postaveného na dvou čedičových sopouších suku v letech 1380–90. Dvě věže, Panna (59 m) a Baba (49 m). Za třicetileté války zpustl. Nádherný kruhový rozhled na Český ráj, na blízké (uzavřené) skalní město Apolena i na obří důl na sklářský písek. Trosky jsou dominantou a jedním ze symbolů regionu.

ÚBISLAVICE (C3) – původně gotický **kostel Narození Panny Marie** ze 14. století, nyní zbarokizován. V jeho interiéru oltářní obraz Narození Panny Marie, připisovaný K. Škrétovi, a křtitelnice z r. 1664. Z dochovaných dřevěných stavení z počátku 19. století podkrkonošského typu je nejceněnější roubený mlýn čp. 56 (nedaleko kostela). Stál tu již v r. 1405 a domel až v r. 1920. Pod obcí leží vodárenská nádrž Jahodnice.

ÚJEZD POD TROSKAMI (B1–C1) – pseudorománský **kostel sv. Jana Křtitele** z r. 1874. **Válečné muzeum** (expozice: prusko-rakouská válka, první světová válka, prvorepublikové Československo, druhá světová válka).

ÚJEZDEC (C3) – zachovalé roubené chalupy, zajímavá poloroubená usedlost se sušárnou (čp. 6) podkrkonošského typu.

ŽELEZNICE (C2–C3) – osada vznikla při staré zemské Hradecké cestě. Archeologické nálezy zde dokládají prehistorické železářství. Po velkém požáru r. 1826 byla Železnice obnovena v klasicistním stylu. Tato zástavba tvoří empírový urbanistický celek (městská památková zóna). **Městské Vlastivědné muzeum** s národopisnými a archeologickými sbírkami a s expozicí kupeckého krámu s původním zařízením. Ukázkou bydlení prostých lidí je roubená chalupa z r. 1789. Expozice obrazů F. Kavána. Na okraji města lze navštívit funkční **Prášilův mlýn**. Na blízkém **vrchu Železný** (370 m n. m.), kde stával strážní hrad, je široký rozhled po jičínské kotlině.

- Informační centrum
- Sezónní informační centrum
- Skalní města, útvary
- Přírodní atraktivita
- Naučná stezka
- Rozhledna a vyhlídková věž
- Místo s rozhledem
- Hrad
- Zřícenina hradu
- Zámek, přístupný
- Zámek, nepřístupný
- Muzeum, galerie
- Lidová architektura
- Židovská památka
- Církevní památka
- Technická zajímavost
- Bojiště
- Filmové místo
- Nabídka pro rodiny s dětmi
- Exkurze, ukázky výroby
- Prodejna regionálních produktů z Českého ráje
- Podniková prodejna regionálních výrobků
- Jízárna
- Lanovka a lezecké centrum
- Vodní sporty
- Potápěčské centrum
- Letectví, paragliding
- Golf
- Koupání
- Koupaliště
- Krytý bazén
- Jiné sportoviště
- Lyžařský vlek
- Zimní stadion
- Kemp
- Tábořiště
- Půjčovna jízdních kol
- Cykloservis
- Servisní místo cyklo
- Cyklisté vítání

- pasové značení cyklotras
- 4170 značené cyklotrasy
- značené turistické trasy
- doporučená cyklotrasa
- doporučená pěší trasa

